

Jaarverslag 2019

Janusz Korczak Stichting

Een bezoeker van de nieuwe Korczak tentoonstelling

1. Inleiding

In 1982 werd de Janusz Korczak Stichting opgericht. Doel: het verspreiden en levend houden van het gedachtegoed van Janusz Korczak en het opkomen voor de rechten van het kind.

Sinds die tijd zijn we er steeds meer in geslaagd om de pedagogiek van Korczak een plaats te geven binnen vele pedagogische opleidingen: op pabo's, lerarenopleidingen, opleidingen voor pedagogisch medewerkers in kinderopvang, jeugdzorg e.d. Door de uitgave van diverse boeken van en over Janusz Korczak in het Nederlands, de organisatie van conferenties en het geven van gastcolleges, workshops en trainingen is de naam van Korczak niet meer weg te denken uit de Nederlandse pedagogische wereld.

In 2019 heeft de Stichting (die geheel bestaat uit vrijwilligers) opnieuw diverse activiteiten georganiseerd en haar taak met veel inzet uitgevoerd.

Er is in dit jaar weer een Jaarboek uitgegeven. De nieuwe introductiefilm is op diverse plaatsen vertoond en de nieuwe tentoonstelling is in Dordrecht, Rotterdam en Leiden vertoond. De film is te bekijken op <https://www.youtube.com/watch?v=3dMkTxfpCHY>

2. Bestuur en organisatie

In 2019 werd het bestuur van de stichting gevormd door: Arie de Bruin (voorzitter), Paul Boersma (penningmeester), Maartje Bos, Anouk Brink, Olga Middendorp, Lodewijk Galenkamp (tot 1 september 2019), Els van der Luit, Hans Notten, en Math Partouns.

Theo Cappon is erelid en adviseur van het bestuur.

Het bestuur vergaderde in 2019 zesmaal. Daarnaast werd regelmatig in kleiner verband overlegd tussen bestuursleden en leden van werkgroepen i.v.m. de voorbereiding en uitvoering van verschillende activiteiten.

Diverse werkgroepen zijn actief geweest in 2019: werkgroep Nash Dom, werkgroep/jury Janusz Korczak Scriptieprijs 2019, werkgroep Regionale Activiteiten Zuid-Limburg, werkgroep Kring Amsterdam, werkgroep kring Rijnmond, werkgroep kring Delft, werkgroep Korczak Conferentiedag.

De Stichting heeft actief deelgenomen aan: Alliance for Childhood Europe (werkgroep Kinderrechten Europees Parlement), IKA (Internationale Korczak Associatie). Twee bestuursleden hebben zich ingezet voor de activiteiten van de Korczak Stichting in Brazilië.

Arie de Bruin heeft als voorzitter van de Stichting deelgenomen aan de Internationale Korczakconferentie in Tel Aviv en daar ook een inleiding verzorgd.

Het postadres van de stichting is: Hallincqulaan 23, 3311 SC Dordrecht. (tel. 078 - 6144371)

Mailadres: info@korczak.nl; website: www.korczak.nl

De vaste vergaderplek is: Amsteldijk 157, 1079 LH Amsterdam

De Janusz Korczak Stichting heeft de ANBI status nr.: 816768067

ANBI-gegevens zijn verder te vinden op onze website:

zie: <http://korczak.nl/stichting/category/januszkorczakstichting/anbigegevens/>

3. Overzicht van de activiteiten in 2019

Dankzij de medewerking van een grote groep vrijwilligers hebben we ook dit jaar weer diverse activiteiten kunnen uitvoeren en daarmee het gedachtegoed van Janusz Korczak en de Rechten van het Kind onder de aandacht kunnen brengen van velen. Een overzicht van de belangrijkste activiteiten:

- In januari werd in de pabo van Hogeschool Inholland Dordrecht voor de vierde maal een speciale Korczaklezing gehouden. Door extreme weersomstandigheden die avond konden diverse gasten de locatie niet (tijdig) bereiken. Voor ruim zestig aanwezigen kon het programma over "De stem van het kind in Kinderraden" doorgang vinden. Medewerking werd verleend door Missing Chapter Foundation en de Stichting "Samen Sterk zonder Stigma"
- In april werd voor de stichting De Vrolijkheid een trainingsdag in Amsterdam verzorgd over de pedagogiek van Korczak voor vrijwilligers van diverse AZC-locaties. Wegens grote belangstelling werd eenzelfde trainingsdag in november opnieuw georganiseerd.
- Er werden op diverse plaatsen in het land lezingen, gastcolleges en workshops verzorgd bij studiedagen, conferenties, pabo's, hbo pedagogiek, voor schoolteams en andere organisaties. Hiermee bereikten we ruim 1500 mensen (studenten van verschillende opleidingen, leraren en vele anderen). Er werden lezingen en workshops verzorgd in o.m. Utrecht, Amersfoort, BredeZwijdrecht, Dordrecht, Rotterdam, Delft, Amsterdam, Gouda, Helden, Leiden.
- Medewerking werd verleend aan de uitvoering van het onderwijsproject "Je hoort op onze school" over de Jodenvervolgung in Rotterdam, Zwijdrecht en Dordrecht n.a.v. het leggen van Stolpersteine in die gemeenten. Dit project is ook dit jaar weer met succes op een aantal basisscholen uitgevoerd. Dit jaar werd voor dit project ook samengewerkt met het Verhalenhuis Belvédère in Rotterdam.
- Van 25 t/m 27 april 2019 werd de International Child Press Meeting gehouden in Amsterdam. Voor nadere informatie: <http://www.fysioeducatief.nl/childpress-meeting-2019-eng/>. Enkele leden van de Korczakkring Amsterdam waren actief bij de organisatie betrokken.
- Op 4 mei werd meegewerkt aan de Dodenherdenking in de Rivierenbuurt te Amsterdam. Na afloop van de herdenking op het Merwedeplein in Amsterdam bij het standbeeld van Anne Frank heeft Anouk Brink (bestuurslid Janusz Korczak Stichting) een inleiding verzorgd over Janusz Korczak. Er was grote belangstelling voor zowel de herdenking als de daarop volgende Korczak presentatie in Literaire Salon Jimmink.
- In mei werd in Zuid Limburg een succesvolle Korczak-bestuursdag gehouden met onder andere een bezoek aan de stichting Wigwam (www.stichtingwigwam.nl). Die biedt speciaal voor gezinnen met een kind of jongere met een beperking, op diverse locaties in Nederland en Frankrijk, vakanties aan.
- In augustus werd met veel succes voor de elfde maal een Nash Dom kamp gehouden, dit keer in Middelbeers (NB). Er namen ongeveer vijftig kinderen aan deel en er was weer een heel actieve groep begeleiders. Sponsors zorgden voor een goede financiering, zodat

diverse kinderen konden deelnemen, die anders geen vakantie zouden hebben gehad.

- Mede op initiatief van de Korczak Stichting vond op zondag 15 september 2019 de opening plaats van de expositie van Isaac Celnikier in de Synagoge te Meerssen met als titel 'Gekrast in metaal. mijn herinneringen aan WO II.' Isaac Celnikier is een oud-pupil van Janusz Korczak. 'De expositie bestaat uit 24 zwart wit gravures die de verschrikkingen weergeven van de Holocaust, waaronder diverse gravures over Korczak en de kinderen. Namens de Korczak Stichting hield Theo Cappon een inleiding. Er zijn ruim vijfhonderd bezoekers geweest, een record aantal voor de korte periode waarin de tentoonstelling geopend was. (t/m 29 sept)
- Er vonden in de regio's Dordrecht, Delft, Amsterdam en Zuid Limburg diverse inspiratieavonden plaats. Inmiddels is zowel in de regio Rijnmond als in de regio Amsterdam een vaste Korczakkring ontstaan van mensen die enkele malen per jaar bij elkaar komen om zich te laten inspireren door de pedagogiek van Korczak. De Korczakkring Rijnmond kwam dit jaar drie keer bijeen; Korczakkring Amsterdam eveneens drie keer; Kring Delft kwam twee keer bijeen.
- De Korczak Scriptieprijs is dit jaar op 9 november in het Kinderrechtenhuis te Leiden uitgereikt aan Daniel Kolpa voor zijn scriptie "Leerlingen als leraar (van hun eigen leren)". Daniel is/was student van de pabo van Hogeschool Windesheim in Zwolle. In zijn onderzoek liet hij kinderen steeds hun eigen lesdoelen stellen, en dat leidde tot bijzondere resultaten.

-De Korczakconferentie werd op 9 november in het Kinderrechtenhuis te Leiden gehouden. Het thema: "Moeten we dan alles goedvinden?" kwam op velerlei manier aan de orde. Tevens werd aandacht besteed aan 30 jaar Kinderrechtenverdrag. Dat het geheel in de smaak viel bij de meeste aanwezigen, werd duidelijk uit vele lovende evaluaties:

-Het was weer KEIGOED. Interessante, bevlogen opening. Korczak ten voeten uit. Heel afwisselend ook, het levendige gesprek van Tako Rietveld met de jongeren. Prachtige beelden uit de praktijk bij 'kijken naar kinderen' en originele workshop van Jonas Deitert. Niet iedere workshop was even sterk; zorg voor wat meer afwisseling. Verder heerlijke lunch, schitterende locatie en perfecte organisatie. Heerlijke swingende klezmer-muziek ! Dank voor deze inspirerende dag.

- Het Jaarboek 2019 "Moeten we dan alles goedvinden" onder eindredactie van Arie de Bruin is in november uitgegeven bij SWP en aan alle donateurs toegestuurd. Het boek is ook in de boekhandel verkrijgbaar.

- Er werd in november deelgenomen aan de internationale Korczak Conferentie in Tel Aviv. De voorzitter, Arie de Bruin, verzorgde daar een inleiding over het onderwijsproject "Jij hoort op onze school", een lessenserie voor PO en VO over de Jodenvervolging. Tijdens de conferentie werd het speciale Korczak Informatiecentrum in Israel geopend.
- Tijdens de conferentie werd ook de jaarlijkse IKA vergadering gehouden met vertegenwoordigers van alle Korczak-organisaties wereldwijd. Marek Michalek uit Polen leidde als voorzitter de bijeenkomst waar de (wereldwijde) activiteiten werden besproken.
- We verleenden voorts steun en medewerking aan activiteiten in Rusland en Brazilië. Tevens werd actief deelgenomen aan projecten in Malawi van de stichting Edukans.
- De stichting was dit jaar weer actief in de Alliance for Childhood Europe ("Working Group on the Quality of Childhood at the European Parliament" QOC). Namens de Stichting neemt bestuurslid Olga Middendorp samen met Helma Brouwers deel aan de bijeenkomsten van the Alliance for Childhood. Diverse Europese organisaties die zich inzetten voor de rechten van het kind zijn hier vertegenwoordigd en regelmatig worden de standpunten ingebracht in het Europese Parlement. Helma Brouwers is namens de Alliance tevens lid van de werkgroep van de Europese Commissie voor ECEC (Early Childhood Education and Care). Onze mensen vertegenwoordigen hierin tevens de International Korczak Association (IKA). Dit jaar stond op een van de bijeenkomsten de pedagogiek van Janusz Korczak centraal
- Voor Kinderopvang Partou werd een speciale avond verzorgd voor ouders en medewerkers over de pedagogiek van Korczak en de betekenis hiervan voor het werk in de kinderopvang.
- De verkoop van literatuur van en over Janusz Korczak vond plaats via boekentafels bij studiedagen en conferenties, alsmede via rechtstreekse bestellingen; ook dit jaar werden er weer vele boeken en brochures verkocht.
- Studenten van MBO's, Pabo's en universitaire opleidingen werden op weg geholpen door het verstrekken van gerichte informatie over de pedagogiek van Janusz Korczak n.a.v. hun vragen.
- Het DIGI Korczak Bulletin werd dit jaar vijfmaal uitgegeven en is via de mail aan de leden/donateurs toegezonden. Het bulletin werd ook aan onze relaties verzonden en bereikte daarmee een oplage van ruim 1200.

In memoriam Mia van Gulik

Op 4 juli 2019 overleed op 81-jarige leeftijd Mia van Gulik, oud-bestuurslid en penningmeester van de Janusz Korczak Stichting. Zij was een bijzondere vrouw en heeft veel betekend voor de Korczakstichting. Mia heeft zich vele jaren ingezet voor het werk van onze stichting, een lange periode als penningmeester.

4. Financieel jaarverslag 2019

Het eigen vermogen van de Janusz Korczak Stichting is in 2019 gedaald van € 50.794 tot € 44.359; in 2019 aan donaties ontvangen € 5.233 van 145 leden/donateurs. Verkoop van materialen bracht € 4.525 op, mede dankzij een grote bestelling van Hogeschool Windesheim. Verder leverden presentaties nog een bedrag op van € 350.

De bestuurs- en administratiekosten bedroegen € 1.905. De inkoop van materialen € 7.093. De overige kosten (scriptieprijs, bankrekening, website etc) bedroegen € 1.344. De uitgaven voor de internationale activiteiten bedroegen € 1.596 waarvan € 630 voor het Braziliëproject. De organisatie van de jaarlijkse conferentie kostte netto € 1.389. Aan het Nashdomkamp werd door ouders en sponsoren € 8.882 bijgedragen – de kosten bedroegen € 12.706.

1-1-2019	€ 29.490	€ 1.471	€ 17.107	€ 2.726	€ 50.794
INKOMSTEN MINUS UITGAVEN	€ 374	-€ 1.389	-€ 3.824	-€ 1.596	-€ 6.435
31-12-2019	€ 29.864	€ 82	€ 13.283	€ 1.130	€ 44.359
	JKS	Conferentie	NASHDOM	Internationaal	totaal

balans gegevens op 31-12-2019

Het JKS fonds is toegenomen met € 374 tot	€ 29.864
Het Nashdom fonds is gekrompen met € 3.823 en bevat nu	€ 13.283
Het Conferentiefonds is afgenomen met € 1.389 en bevat nu	€ 82
Het Fonds Internationaal is verminderd met € 1.596 en telt nu	€ 1.130

We hebben aan middelen derhalve op 1-1-2020: € 44.359

ASN	€ 42.838 (rente 2019 bedroeg € 12)
ING	€ 1.296
Contant in bonnen	€ 225
Totaal	€ 44.359 plus voorraden ter waarde van € 500

5. Plannen voor 2020

Onze huidige werkzaamheden zullen met dezelfde inzet en inspiratie worden voortgezet in het nieuwe jaar. De volgende activiteiten staan in de planning:

- In maart worden door de Israëlische acteur Amichai Pardo speciale voorstellingen verzorgd over Janusz Korczak. In samenwerking met de stichting Rainbow en de Korczak Stichting wordt de voorstelling op 30 maart in Rotterdam uitgevoerd;
- i.s.m. met Uitgeverij Kwintessens wordt een speciaal lesproject met musical voor het basisonderwijs over Korczak en de Kinderrechten ontwikkeld;
- er zullen verdere mogelijkheden worden uitgewerkt om onze activiteiten ook via de sociale media onder de aandacht te brengen van leraren, ouders en andere opvoeders;
- indien we weer een financiële ondersteuning van fondsen kunnen genereren, zullen we het Korczakproject in Sao Paulo (Brazilië) ook dit jaar weer financieel en met kennisdeling ondersteunen;
- vanzelfsprekend hopen we weer vele lezingen, gastcolleges en workshops te kunnen verzorgen;
- we hopen naast de bestaande Korczakkringen in meer plaatsen in het land dergelijke kringen te kunnen starten met hulp van actieve leden buiten de Randstad.
- in augustus zal voor de twaalfde keer een Nash Dom kamp worden georganiseerd in Middelbeers (NB);
- we zullen dit jaar weer een dagconferentie organiseren voor onze leden en andere belangstellenden;
- er zal een jaarboek worden uitgegeven met gedichten en verhalen;
- we zullen blijven deelnemen aan Alliance for Childhood in Brussel;
- in Limburg zullen we participeren in de werkgroep Z.I.L-Limburg (Zin in Leven)
- we zullen deelnemen aan het overleg van IKA (International Korczak Association);
- de Korczakprijs 2020 zal in november uitgereikt worden;
- er wordt een Korczak Trainerspool gevormd met een trainingsaanbod voor m.n. kinderopvang; als vervolg op de eerste avond bij Kinderopvang Partou in Amsterdam zullen meerdere trainingen verzorgd worden;

- we zullen actief betrokken blijven bij de onderwijswerkgroep van de stichting Loods24/ Joods Kindermonument in Rotterdam; in dat kader zullen we medewerking verlenen aan een mini-conferentie die in juni 2020 zal worden gehouden in het Stadhuis te Rotterdam;
- de website wordt verder ontwikkeld met een specifieke site voor kinderen;
- de nieuwe mobiele tentoonstelling over het leven en werk van Korczak en de actuele betekenis voor onderwijs en opvoeding, wordt (gratis) verhuurd aan scholen, bibliotheken etc.. We zullen hier actief reclame voor maken.
- Het Korczak Bulletin zal zes keer in dit jaar verschijnen.

Aldus vastgesteld tijdens de bestuursvergadering van maart 2020

Arie de Bruin
(voorzitter Janusz Korczak Stichting)

Bijlage:

Overzicht workshops, lezingen etc. Janusz Korczak Stichting 2019

datum	plaats	activiteit	aantal pers.
9 jan.	Papendrecht	Kinderraad basisschool	12
22 jan.	Dordrecht	Korczaklezing	65
1 febr	Dordrecht	gastcollege pabo	38
1 febr	Amsterdam	Korczakkring	123
4 febr	Rotterdam	Korczakkring	20
26 febr.	Breda	GGD Breda, workshop	25
1 maart	Haarlem	gastcolleges pabo	70
12 maart	Delft	Korczakkring	12
20 maart	Gouda	studiedag CNS	120
5 april	Rotterdam	studiedag Thomas More	80
7 april	Amsterdam	Training Nash Dom begeleiders	12
13 april	Amsterdam	training De Vrolijkheid	23
20 mei	Dordrecht	Korczakkring	25
23 mei	Rotterdam	lezing Humanitas	35
27 juni	Rotterdam	gastlessen JvS school	45
9-17 aug	Middelbeers	Nash Dom kamp	60
20/8 - 10 sept	Sao Paulo (Brazilië)	Workshops trainers Anchieta Project	45
30 aug.	Dordrecht	studiedag KIEM	120
15 - 29 sept	Meerssen	tentoonstelling Synagoge Isaac Celnikier	500
18 sept	Helden (L)	lezing Bibliotheek	22
30 sept	Haarlem	gastlessen pabo	60
3 okt	Amsterdam	Korczakkring	12
29 okt.	Amsterdam	Kinderopvang Partou	25
7 okt.	Dordrecht	Korczakkring	17
9 nov.	Leiden	Korczakdag	120
16 nov.	Amsterdam	Training De Vrolijkheid	23

18 nov.	Dordrecht	lezing Rotary	25
19 nov.	Sliedrecht	studiedag VSO Bleyenburg	45
20 nov.	Dordrecht	gastcollege pabo	32
26 nov.	Tel Aviv (Israël)	Internationale Korczak Conferentie	150
1 dec.	Amsterdam	Nash Dom begeleiders	14
11 dec	s Hertogenbosch	gastcolleges Fontys pabo	83
		Totaal	2058

Ik wil

Jij denkt misschien
dat ik niet kan
niet weet, niet ken
niet zie waarom, waartoe
dat ik nog veel te klein
te overmoedig ben
dat ik weer domme dingen doe

jij denkt wellicht
dat ik niet durf
dat ik verkeerd
zonder verstand
het van geen kant begrijp
dat ik nog lang niet groot genoeg, niet rijp
dat ik nog veel te vroeg...

Ik denk
dat ik wel weet
wat nodig is
en dat jouw bibberen, jouw bang
jouw zorgen en jouw angst
jouw denken
meestal overbodig is

ik wil alleen
samen en met jou
ik wil dat jij met mij
en zonder voorbehoud
dat we dan samen
desnoods samen in de fout,
maar dat je mij vertrouwt.

Hommage aan Janusz Korczak (Itzhak Belfer)

Het kind is met verstand uitgerust, het weet wat het nodig heeft, het kent de moeilijkheden en hindernissen in zijn leven. Het vraagt niet om een despotisch bevel, opgelegde discipline en wantrouwige controles, maar wat het nodig heeft zijn: tactvolle aanpak, vertrouwen in zijn ervaring, samenwerking en samen leven. (UIT: J. Korczak, Het recht van het kind op respect, Amsterdam 2007)

(gedicht: arie de bruin)